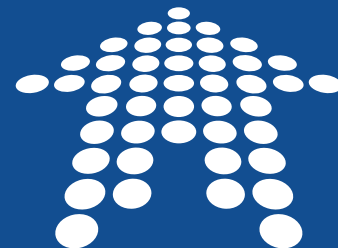

BFC SEE STANDARD

Program certifikacije opština i gradova
po meri privrede u jugoistočnoj Evropi

www.bfc-see.org

BFC SEE CERTIFIKACIJA

Certifikacija opština i gradova po meri privrede u jugoistočnoj Evropi (BFC SEE) je jedinstveni program za evaluaciju i unapređenje uslova za poslovanje i investiranje na lokalnom nivou. Program sertifikacije daje opštinama i gradovima plan reformi i jasne smernice kako da kreiraju dobru poslovnu klimu i uvedu međunarodno priznate standarde efikasne i transparentne lokalne administracije.

Za privredu i investitore koji žele da presele ili prošire svoje poslovanje u jugoistočnu Evropu, BFC SEE obezbeđuje stabilno i predvidivo poslovno okruženje i pomaže u identifikovanju opština i gradova koji nude najbolje uslove za ulaganje i imaju najveći potencijal za razvoj.

CERTIFIKOVANI GRADOVI I OPŠTINE

Programu je pristupilo više od 90 lokalnih samouprava iz regiona – njih 55 dobilo je sertifikat opštine / grada po meri privrede.

BiH: Banja Luka, Bihać, Bijeljina, Bosanska Krupa, Brod, Goražde, Gradačac, Gradiška, Doboj, Zenica, Jablanica, Kakanj, Laktaši, Kotor Varoš, Maglaj, Mrkonjić Grad, Novi Grad Sarajevo, Novi Grad, Posušje, Prijedor, Prnjavor, Sanski Most, Tešanj, Teslić, Trebinje, Zavidovići i Žepče

Hrvatska: Bjelovar, Cres, Crikvenica, Grubišno Polje, Ivanec, Jastrebarsko, Kostrena, Labin i Pleternica

Severna Makedonija: Bogdanci, Gazi Baba, Ilinden, Skoplje, Štip, Strumica i Veles

Crna Gora: Bijelo Polje

Srbija: Čuprija, Leskovac, Novi Sad, Pančevo, Pećinci, Pirot, Požarevac, Ruma, Šabac, Sombor i Stara Pazova.

PARTNERI ZA USPEH

BFC SEE program sertifikacije pokrenula je mreža institucija iz regiona uz podršku Nemačke razvojne saradnje – GIZ Otvorenog regionalnog fonda za modernizaciju opštinskih usluga (GIZ ORF MMS), sa ciljem uspostavljanja prvog zajedničkog standarda i pečata kvaliteta poslovnog okruženja u opštinama i gradovima jugoistočne Evrope. Regionalnu mrežu čine:

- Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (BiH)
- Ministarstvo za evropske integracije i međunarodnu saradnju (BiH)
- Ministarstvo uprave i lokalne samouprave (BiH)
- Ministarstvo finansija - Direktorat za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta (Crna Gora)
- Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci / Centar za lokalni ekonomski razvoj – CLER (Hrvatska)
- Asocijacija jedinica lokalne samouprave – ZELS (Makedonija)
- Savez privrednih komora – MCC (Makedonija)
- Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj – NALED (Srbija)

BFC SEE se od 2012. sprovodi u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Makedoniji, Srbiji, i od 2016. u Crnoj Gori. BFC SEE platforma otvorena je za nove partnere i zemlje učesnice koji žele da se uključe u razmenu najboljih praksi i daju doprinos regulatornoj standardizaciji, unapređenju uslova poslovanja na lokalnom i nacionalnom nivou i ekonomskoj integraciji regiona.

DO 50% PODRŠKE ZA ZAJEDNIČKE RAZVOJNE PROJEKTE PRIVATNOG I JAVNOG SEKTORA

Zahvaljujući podršci nemačkog Ministarstva za privrednu saradnju i razvoj, sertifikovane lokalne samouprave u saradnji sa BFC SEE mrežom i GIZ ORF MMS nude podršku potencijalnim investitorima i postojećoj privredi za učešće u specijalizovanim programima razvojne saradnje u kojima je moguće sufinansiranje u vrednosti do 2.000.000 evra za projekte koji se tiču uvođenja novih tehnologija, energetske efikasnosti, zaštite životne sredine, transfera tehnologija i znanja, unapređenja obrazovanja i industrijskog razvoja.

KRITERIJUMI CERTIFIKACIJE

Kvalitet lokalnog poslovnog okruženja ocenjuje se na osnovu 67 indikatora BFC SEE standarda u sledećih 10 oblasti:

1. Održiva strategija lokalnog razvoja
2. Funkcionalna Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj
3. Partnerski odnos sa privatnim sektorom
4. Efikasan sistem izdavanja građevinskih dozvola
5. Ažuran ekonomski profil i elektronske baze podataka
6. Proaktivan pristup promociji investicija i destinacijskom marketingu
7. Predvidivi troškovi poslovanja i odgovorno upravljanje finansijama
8. Dostupnost radne snage i usklađenost sa potrebama privrede
9. Podsticajna politika i mere podrške preduzetništvu
10. Adekvatna infrastruktura i pouzdane komunalne usluge

Da bi lokalna samouprava stekla status opštine / grada po meri privrede prema regionalnom BFC SEE standardu, potrebno je da ispuni 75% navedenih kriterijuma, uz pozitivnu ocenu regionalne verifikacione komisije. Period važenja sertifikata je tri godine.

PREDNOSTI BFC SEE PROGRAMA

- Usaglašavanje i unapređenje uslova poslovanja u lokalnim samoupravama i regionu kroz primenu zajedničkog standarda
- Jačanje pozicije certifikovanih lokalnih samouprava u privlačenju i pregovorima s potencijalnim investitorima
- Razmena znanja i replikacija najboljih praksi, lokalnih politika i regulatornih rešenja među lokalnim samoupravama i zemljama regiona i EU
- Jačanje imidža jugoistočne Evrope kao investicione destinacije kroz zajednički pečat kvaliteta (BFC SEE)
- Podsticanje ekonomske saradnje i razmene, privlačenje novih investicija u regionu
- Jačanje konkurentnosti na lokalnom i nacionalnom nivou i rangiranje na međunarodnim listama (fDi Financial Times, Doing business Svetske banke)
- Promocija certifikovanih opština i gradova i izgradnja prepoznatljivosti na nacionalnom i međunarodnom nivou
- Identifikovanje sredina koje imaju najveći potencijal za razvoj i ulaganje – od strane države, donatora i investitora
- Podrška nacionalnih i međunarodnih institucija i donatora
- Uvezanost svih aktera, podataka, statistika i rezultata elektronskim putem (e-certifikacija)

Lokalne samouprave podnose dokumentaciju i dokaze o ispunjenosti kriterijuma kroz elektronski sistem (portal bfc-see.org) koji ih vodi kroz proces reformi, omogućava neposrednu komunikaciju sa evaluatorima, uvid u modele odluka i baze podataka, kao i status procesa certifikacije.

OD CERTIFIKACIJE DO E-DOZVOLE ZA CEO REGION

2014. godine, elektronske građevinske dozvole u Makedoniji identifikovane su kroz BFC SEE mrežu i proces certifikacije kao primer najbolje prakse u regionu jugoistočne Evrope (4. kriterijum certifikacije). Godinu dana kasnije, partneri iz BFC SEE mreže, NALED i ZELS inicirali su projekat „Primena sistema elektronskih građevinskih dozvola u JIE“ uz podršku vlada Nemačke i Švajcarske, sa idejom da repliciraju ovu praksu u najmanje dve zemlje regiona. Već od 1.januara 2016. e-dozvole su zaživele u Srbiji - tako je BFC SEE certifikacija pokrenula jednu od 10 najvećih reformi u svetu po mišljenju Svetske banke, a Srbija je sa 182. skočila na neverovatno 10. mesto po izdavanju dozvola na Doing business listi.

BFC SEE KLJUČNI REZULTATI

Više od 90 lokalnih samouprava iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Makedonije i Srbije unapređuju svoje poslovno okruženje i do **70%** kroz BFC SEE program certifikacije.

Uslovi za poslovanje u gradovima i opštinama certifikovanim po BFC SEE standardu su **76%** bolji nego u ostalim lokalnim samoupravama prema istraživanju "tajnog kupca".

Financial Times je uvrstio gotovo **40%** certifikovanih opština i gradova na listu najboljih investicionih destinacija u Evropi (fDi Cities of the Future).

90% certifikovanih gradova i opština u regionu smatra da je posedovanje certifikata o povoljnom poslovnom okruženju i BFC SEE pečata kvaliteta korisno ili veoma korisno.

20 institucija i organizacija iz **5 zemalja** učestvuje u BFC SEE mreži i tako doprinosi jačanju regionalne saradnje i razmene – među njima su nadležna ministarstva, privredne komore, udruženja opština, razvojne agencije, OCD i univerziteta.

BFC SEE mreža je razvila regionalne strukture i ojačala kapacitete **450+** službenika lokalnih samouprava, konsultanata i evaluatora iz regiona JIE, koji su prošli obuku o standardima povoljnog poslovnog okruženja i certifikaciji.

BFC SEE mreža je inspirisala nove regionalne inicijative i sprovela projekte u vrednosti većoj od **2 miliona €** uz podršku ključnih međunarodnih institucija kao što su GIZ, SDC, USAID, SIDA, RCC i Svetska banka.

Od početka primene BFC SEE programa certifikacije broj lokalnih samouprava iz regiona jugoistočne Evrope na fDi listi Financial Timesa se udvostručio.

www.bfc-see.org

Opštine / gradovi po meri privrede u jugoistočnoj Evropi

BFC SEE kandidati

BFC SEE program predstavlja visok standard poslovnog okruženja za celu jugoistočnu Evropu
Ana Brnabić, predsednica Vlade Srbije

Važno da jačamo kapacitete lokalne administracije u regionu kroz uspostavljanje zajedničkog standarda za digitalizaciju, građevinske dozvole, katastar i druge teme od značaja za investitore
Zoran Zaev, predsednik Vlade Makedonije

BFC SEE standard je prepoznatljiv pečat kvaliteta koji nose samo najbolje lokalne samouprave i trebalo bi da bude uslov za sve opštine i gradove koji apliciraju za sredstva iz republičkog budžeta
Valter Glavičić, gradonačelnik Labina, Hrvatska

BFC SEE program treba primeniti na nacionalnom nivou kako bismo omogućili svim opštinama da budu efikasnije i pruže podršku našim građanima i privredi
Fuad Kasumović, gradonačelnik Zenice, Bosna i Hercegovina

Ono što je dodatni benefit ovog programa jeste što u suštini podstiče lokalne samouprave da budu bolje, da se takmiče ne samo međusobno nego i na regionalnom nivou
Bojana Bošković, generalna direktorica Direktorata za finansijski sistem i unaprijeđenje poslovnog ambijenta, Ministarstvo finansija Crne Gore

german
cooperation

DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

**Nacionalna alijansa za lokalni
ekonomski razvoj – NALED**
Regionalni tehnički sekretarijat BFC SEE mreže
Makedonska 30/VII, 11000 Beograd, Srbija
Telefon: +381 11 337 30 63 Faks: +381 11 337 30 61
E-mail: office@bfc-see.org
www.naled.rs, www.bfc-see.org

**GIZ Otvoreni regionalni fond za jugoistočnu
Evropu - Modernizacija opštinskih usluga**
Zmaja od Bosne 7-7a, Importanne Centar 03/IV
7100 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 33 957 500, Faks: +387 33 957 501
E-mail: zorica.bilic@giz.de
www.giz.de